

צילום: פלאש 90

יוצאי מערכות החוץ והביטחון ונושאי תפקידים רגישים אחרים בשירות המדינה נהגו למלא את פיהם מים. כל ניסיונותיהם של עיתונאים וסקרנים לדלות ממבצרי זיכרונם מידע יקר מפז, עלו בתוהו. אלה היו ערכי החינוך ועליהם גדלו דורות. התכונה של בלימת הלשון, למרות הרחפים הטי בעיים של בריות לדבר ולחלוק עם אחי רים, אינה חרשה ביהדות. אבותינו הטיפו לה מקרמת דנא לאמור: "סייג לחוכמה שתיקה" (פרקי אבות, ג-ג"ג) "ואין טוב לגוף ממנה" (שם, א-י"ז), ואלו רק דוגי מאות אחרות.

ברם, באותה מידה שערכים יקרים אחרים איבדו לאחרונה מחינם, נראה שגם הרגל השתיקה שהיה נר לרגלינו בכל תקופות העיתים, הולך ונשחק. אפילו מנהיגים הנושאים סודות מדיי נה שהזהירות יפה להם, מתקשים לני צור את לשונותיהם. הולכים ופוצחים פיהם בפטפטת אדירה, מיד עם פשיטת מדיהם או עזיבת תפקידיהם. אחרים מקדימים ומתחילים בכך עוד בהיותם נושאי משרות. הצורך להתייצב על כמה עם המוני מאוזנים הממתינים בצמא למוצא פיהם, מחזיר להם, כני ראה, את אונם שנשחק בחלקו, כוחות שמקצתם נתמעטו ורפו ועוצמות נפש שנתדלדלו.

אנשים יקרים ומוערכים שנאלצו לכבוש בחייהם הקודמים את כוח הדיבר ולגזור על עצמם שתיקה ועתה הוסרו לפתע ההגבלות על לשונותיהם, פורי צים להם עתה הרברים אולי מנככי תת מודעותם. טוב יעשו אם יעיינו בסיפורו של ש.י. עגנון "תהילה", וישכילו מהי גיגי הגיבורה שהאמינה כי בורא עולם קצב לכל בריה מכסת מילים בחייה. אדם הממצה את שיעור התיבות שעי מדו לרשותו, נקרא מיד לפמליא של מעלה. מכאן אולי הביטוי "לפטפט את עצמך לדעת".

מאיר דגן, ראש המוסד היוצא, שבי מהלך כהונתו הארוכה היה מוערך מאד, אדם בעל יתרון וגודל ומושא להוקרה, גרם, באבחת לשון, נזק בטחוני למדיי נת ישראל ופגע אף בשמו הטוב. לא נדמו הדי דבריו בקשר לכדאיות הת קיפה נגד איראן והביקורת שנשמעה עליהם, והרחף שאינו ניתן לכיבוש אילצו להשמיע דברים שהשתיקה יפה להם בנושא האחים עופר. איש לא העלה על דעתו שדווקא אדם שהיה בתפקידו הקודם סמל ומופת לכיבוש הלשון, יחל

תו של גלעד שליט ויוסיפו על עטיפת חומרי הנפץ סביבו.

אמי הישישה אומרת בלשונה העי ממית, כי מנהיגינו בפטפוטיהם מלמדים את האויב תכסיסי מלחמה. אולי כדאי להנהיג במסגרת ההכשרה לתפקידים בכירים, או דווקא ערב סיומם וטרם היציאה לחיים חדשים, סדנא לתרגול שתיקה בסגנון מנור הרממה. לצעיר שהתקבל ללימודים שם נאמר שאסור לדבר בלי קבלת רשות. אחרי תקופה ממושכת ניתן לו לומר שתי מילים. "המיטה קשה", אמר. החליפו לו מזרון. חלפה תקופה נוספת והוא הורשה לומר עוד שתי מילים: "האוכל קר", טען. חיממו לו. עבר פרק זמן נוסף והרשות ניתנה לשתי מילים בשלישית: "אני עובד", הצהיר. "מוטב כך", ענה ראש המנזר, "מיום שהגעת אתה רק מקטר".

"לזמר" כציפור שיר מיד עם סיום מש- מרתו הדיסקרטיות.

הפתעת הרברים של דגן לא פגה והרמטכ"ל היוצא גבי אשכנזי עמד וגיי לה שישאל אינה יודעת היכן מוחזק גלעד שליט ומכאן שידה קצרה לחלצו. דבריו גרמו נזק לא רק לכוח ההרתעה של מדינת ישראל אלא לחייל החטוף עצמו, שכן חמאס יכול עתה להעלות ללא חשש את המחיר עבור שחרורו. עודנו המומים מדבריו של החיל מספר אחד שתבונתו אמורה להיות מעל כולם, והנה פוצה את פיו בפרהסייה השר להגנת העורף, מתן וילנאי, הנושא עדיין תפקיד רשמי אך משוכנע שמגיע לו יותר, ומספר לעולם על חיסולים שנעשו ועל העתידיים להתבצע, כדי ששוביו של החייל האומלל ישפרו את השמירה על חייהם, יגבירו את הסתר-